

DECLARAȚIE PUBLICĂ

Implicații ale pandemiei de COVID-19 asupra rapoartelor financiare semestriale

ESMA emite această declarație pentru a promova transparența și aplicarea consecventă a cerințelor europene în ceea ce privește informațiile furnizate în rapoartele financiare semestriale, date fiind circumstanțele actuale legate de pandemia de COVID-19.

ESMA recunoaște că pandemia COVID-19 a reprezentat provocări semnificative pentru activitățile de afaceri și a provocat un grad ridicat de incertitudine în ceea ce privește extinderea preconizată a pandemiei și a efectelor secundare asociate asupra sistemului economic și financiar, atât la nivel european, cât și la nivel internațional. În acest context, ESMA a subliniat constant necesitatea menținerii nivelului necesar de transparență în comunicarea financiară, având în vedere în același timp măsuri care ar putea oferi asistență emitenților în confruntarea cu aceste circumstanțe dificile.

Această declarație abordează în special pregătirea situațiilor financiare interimare și a rapoartelor intermediare de gestionare pentru perioadele semestriale de raportare 2020. Se subliniază necesitatea furnizării din partea emitenților a unor informații actualizate care sunt utile investitorilor pentru a reflecta în mod adecvat impactul actual și așteptat al contextului COVID-19 asupra poziției financiare, a performanței și a fluxurilor de numerar ale emitenților. ESMA subliniază, de asemenea, importanța furnizării de informații cu privire la identificarea riscurilor principale și a incertitudinilor la care sunt expuși emitenții. Considerațiile din această declarație sunt de asemenea aplicabile pentru raportarea informațiilor financiare în alte perioade interimare la care se aplică IAS 34 *Raportare financiară interimară*.

ESMA solicită organismelor de conducere, administrative și de supraveghere, inclusiv comitetele de audit, ale emitenților și, după caz, auditorilor acestora, având în vedere responsabilitățile diferite în procesul de pregătire a informațiilor financiare periodice, să ia în considerare în mod corespunzător recomandările incluse în această declarație, atunci când pregătesc rapoartele financiare interimare, pentru a se asigura că furnizează informații comparabile, relevante și de încredere, având un nivel adecvat de expunere și transparență

participanților pe piață. Având în vedere complexitatea mediului actual, ESMA încurajează comitetele de audit să își îmbunătățească rolul de supraveghere, care este esențial pentru a contribui la rapoartele financiare semestriale de înaltă calitate.

Momentul publicării rapoartelor financiare semestriale 2020

ESMA recunoaște că unii emitenți pot lua în considerare stabilirea momentului publicării rapoartelor financiare semestriale mai târziu decât de obicei în intervalul de timp disponibil¹, fără a aduce atingere respectării obligațiilor care decurg din Regulamentul privind Abuzul de Piață.² ESMA subliniază faptul că factorul principal în realizarea acestei evaluări va rămâne obiectivul de a furniza informații în timp util, relevante și de încredere, fără a întârzia în mod nejustificat publicarea informațiilor periodice. În acest sens, ESMA le reamintește emitenților să ia în considerare cu atenție impactul asupra situațiilor financiare ale evenimentelor materiale care au loc după sfârșitul perioadei de raportare și să furnizeze informațiile relevante în conformitate cu punctul 16A (h) din IAS 34.

Situații financiare semestriale

Aplicarea IAS 34

Atunci când își pregătesc situațiile financiare interimare în conformitate cu IAS 34, emitenților li se reamintește că amploarea informațiilor furnizate ar trebui să fie proporțională cu obiectivul de a furniza o actualizare a ultimului set complet de situații financiare anuale, inclusiv, după cum se indică la punctul 6 din IAS 34, activități, evenimente și circumstanțe noi care nu au fost surprinse în cele mai recente situații financiare anuale. ESMA se așteaptă ca această actualizare să fie deosebit de extinsă pentru viitoarele situații financiare semestriale, deoarece evenimentele legate de pandemia de COVID-19 au devenit pregnante în prima jumătate a anului 2020.

¹ ESMA constată că, în conformitate cu Directiva privind Transparența, emitenții își fac publice rapoartele financiare semestriale în cel mult trei luni după încheierea perioadei de raportare. Măsurile naționale pot prevedea un calendar diferit.

² Regulamentul (UE) nr. 596/2014 al Parlamentului European și al Consiliului din 16 aprilie 2014 privind Abuzul de Piață (reglementarea privind abuzul de piață)

De asemenea, ESMA se așteaptă ca, pentru o mare parte dintre emitenți, pandemia de COVID-19 să constituie un eveniment semnificativ în conformitate cu alineatele 15 - 15C din IAS 34 și, prin urmare, îndeamnă emitenții să ajusteze și să extindă semnificativ nivelul de detaliu al informațiilor furnizate în situațiile financiare semestriale. În mod general, ESMA subliniază că alineatele 17 și 31 din IAS 1 *Prezentarea Situațiilor Financiare*³ necesită publicări suplimentare celor cerute de IFRS-uri individuale - deci și dincolo de informațiile minime cerute de IAS 34 - atunci când este necesar, pentru a permite utilizatorului înțelegerea privind impactul particular al tranzacțiilor, alte evenimente și condiții. Pe această bază, unele informații care sunt în mod normal solicitate de IFRS-uri individuale pentru un set complet de situații financiare (anuale) pot fi utilizate pentru a furniza informații relevante despre consecințele generate de pandemia de COVID-19 în situațiile financiare condensate pentru o jumătate de an.

De exemplu, ESMA constată că una dintre consecințele cheie ale situației actuale este disponibilitatea diverselor măsuri de sprijin și ajutor pentru care dreptul emitentului la program poate necesita respectarea unor condiții particulare. ESMA recomandă emitenților să ofere transparență în ceea ce privește aplicarea acestor măsuri privind eligibilitatea, condițiile și consecințele, precum și în ceea ce privește hotărârile pe care le-au formulat. În acest scop, în conformitate cu punctul 15C din IAS 34, ESMA încurajează emitenții să ia în considerare cerințele relevante de publicare din IFRS-uri individuale, pe baza cărora sunt luate în considerare aceste măsuri (de exemplu, IAS 20 *Contabilitatea subvențiilor guvernamentale și prezentarea informațiilor legate de asistența guvernamentală.*, IAS 12 *Impozite pe venit*, IFRS 16 *Leasing*).

Publicarea informațiilor care reflectă incertitudini semnificative, preocupări continue și riscuri legate de COVID-19

Pandemia de COVID-19 a produs incertitudine în desfășurarea majorității afacerilor și, ca urmare, este posibil fi apărut un risc semnificativ de ajustare majoră a valorilor contabile ale activelor și pasivelor. În aceste cazuri, ESMA îndeamnă emitenții să actualizeze evaluarea făcută la sfârșitul anului cu privire la ipotezele privind viitorul și alte surse majore de

³ Așa cum se prevede la punctul 4 din IAS 1, aceste cerințe sunt aplicabile și situațiilor financiare interimare.

incertitudine estimativă, astfel cum este prevăzut în conformitate cu punctul 125 din IAS 1. În plus, emitenților li se reamintește că punctul 16A litera (d) din IAS 34 prevede prezentarea de informații cu privire la natura și valoarea modificărilor estimărilor sumelor raportate în perioadele de raportare intermediare anterioare ale exercițiului financiar în curs sau la modificările estimărilor sumelor raportate în exercițiile financiare anterioare.

ESMA constată că incertitudinile care decurg din pandemia de COVID-19 pot provoca, în unele cazuri, incertitudini cu privire la capacitatea emitentului de a continua, ca fiind o preocupare continuă. În acest caz, în conformitate cu punctul 25 din IAS 1, entitatea trebuie să prezinte aceste incertitudini. Iar ESMA se așteaptă ca, în evaluarea capacității lor de a continua privită ca o preocupare continuă, emitenții vor ține cont de toate informațiile disponibile despre viitor (cel puțin doisprezece luni de la sfârșitul perioadei de raportare), inclusiv rentabilitatea preconizată și orice restricții pentru a accesa cu ușurință resursele financiare.

ESMA subliniază că, în contextul situațiilor financiare anuale, Comitetul pentru Interpretarea IFRS din iulie 2014 a remarcat necesitatea ca emitenții să prezinte raționamentele pe baza cărora conducerea a concluzionat că nu există incertitudini semnificative cu privire la capacitatea emitentului de a continua să aibă o preocupare continuă; dacă se ajunge la această concluzie, este necesar să se pronunțe cu privire la această chestiune. În contextul situațiilor financiare semestriale, ESMA se așteaptă ca emitenții care suferă cel mai mare impact legat de COVID-19 să furnizeze informații cu privire la evaluarea continuă a activității și la hotărârile subiacente aferente, în cazul în care acestea sunt semnificative.

Este posibil ca pandemia de COVID-19 să fi generat riscuri financiare care erau în întregime sau parțial necunoscute sau care nu erau relevante la sfârșitul ultimei perioade anuale de raportare. Evenimentele și tranzacțiile care ar putea dezvălui aceste riscuri includ, de exemplu, renegocierea datoriilor, noi acorduri financiare și încălcarea acordurilor de împrumut. În acest sens, ESMA reamintește emitenților importanța furnizării de informații cu privire la aceste riscuri și a examinării cerințelor din *IFRS 7 instrumente financiare: Informații* privind, în special, expunerile emitenților la credite, lichiditate și alte riscuri, precum și sensibilitățile aferente, pentru a furniza actualizările necesare privind informațiile prezentate în cele mai recente situații financiare anuale. ESMA subliniază că unele dintre aceste informații sunt

relevante și în ceea ce privește calcularea pierderilor așteptate din credite, în conformitate cu IFRS 9⁴, inclusiv prezentarea de informații pentru a explica ipotezele și hotărârile aplicate, precum și alte considerații abordate în Declarația Publică ESMA.

Deprecierea activelor nefinanciare

ESMA reamintește emitenților că, în conformitate cu alineatele 9 și 12 din IAS 36, ar trebui să evalueze dacă există indicii că un activ poate fi afectat pe baza unui set de surse de informații interne și externe. În realizarea acestei evaluări, emitenții ar trebui să ia în considerare cu atenție efectele pandemiei de COVID-19 care, în opinia ESMA, ar putea constitui cel mai probabil o bază solidă pentru a concluziona că unul sau mai mulți dintre indicatorii de depreciere din IAS 36 au fost declanșați.

ESMA constată că determinarea valorii recuperabile în mediul incert actual necesită o evaluare atentă a proiecțiilor fluxurilor de numerar pe un orizont relevant. Astfel de proiecții pot necesita, mai ales în circumstanțele actuale și în funcție de nivelul de risc asociat cu activul testat, luarea în considerare a mai multor scenarii. Ponderea diferitelor scenarii trebuie calibrată pe baza unor estimări și presupuneri rezonabile, acceptabile și realiste, pentru a evita riscul de prejudecăți excesiv de optimiste sau pesimiste. ESMA subliniază că, în conformitate cu punctele 55 și 56 din IAS 36, ratele de actualizare utilizate reflectă evaluările actuale ale pieței cu privire la valoarea în timp a banilor și riscurile specifice activului testat și exclud riscurile și incertitudinile care au fost deja luate în considerare în fluxurile de numerar proiectate. ESMA observă că, în conformitate cu punctul 23 din IAS 36, estimările, mediile și alte formule de calcul ar putea fi, de asemenea, utilizate pentru a oferi aproximări rezonabile unor calcule mai detaliate. Cu toate acestea, ESMA consideră că utilizarea unor astfel de aproximări ar trebui să fie evaluată cu atenție, ținând seama de nivelul de risc pe care îl poate avea o pierdere din depreciere pentru activele testate.

ESMA reamintește emitenților importanța actualizării informațiilor publicate referitoare la raționamentele și ipotezele semnificative care stau la baza acestor evaluări și a analizelor de sensibilitate (de exemplu, prin extinderea gamei de modificări posibile în mod rezonabil ale

⁴ ESMA32-63-951 – implicații contabile ale izbucnirii pandemiei de COVID-19 asupra calculării pierderilor așteptate din credite, în conformitate cu IFRS 9, Declarația Publică, 25 martie 2020.

ipotezelor principale); În conformitate cu punctele 122 și 125 din IAS 1 și cu punctul 134 litera (d) și punctul 134 litera (f) din IAS 36, deoarece ESMA se așteaptă ca această actualizare să fie semnificativă pentru înțelegerea modificărilor poziției sau performanței financiare a unei entități de la ultima perioadă de raportare anuală.

*Prezentarea articolelor aferente COVID-19 în **contul privind profitul sau pierderea***

ESMA solicită prudență cu privire la orice prezentare separată a impactului pandemiei de COVID-19 în **contul** privind profitul sau pierderea emitenților, deoarece, datorită **gradului de omologare** a acestora, este posibil ca o prezentare separată să nu prezinte în mod fidel performanțele financiare, poziția și/sau fluxuri de numerar ale emitenților, fiind astfel în detrimentul înțelegerii de către utilizatori a situațiilor financiare.

Având în vedere aceste considerente, ESMA încurajează în schimb emitenții să furnizeze informații, de asemenea, în mod cantitativ, cu privire la impacturile semnificative ale pandemiei de COVID-19, ca parte a explicațiilor privind sumele prezentate și recunoscute în contul privind profitul sau pierderea, într-o singură notă ca parte a notelor la situațiile financiare.

Alte cerințe de publicare aplicabile situațiilor financiare semestriale

În afară de elementele menționate anterior, ESMA subliniază faptul că emitenții ar trebui să ia în considerare dacă alte cerințe din IFRS sunt relevante și în contextul raportării financiare semestriale. Aceste cerințe includ, dar nu se limitează la acestea, recunoașterea impozitelor amânate și a scutirilor de impozite⁵ în conformitate cu IAS 12, măsurarea valorii juste în conformitate cu IFRS 13 *Valoarea Justa*, provizioanele și contractele oneroase în conformitate cu IAS 37 *Provizioane, datorii contingente și active contingente* și datorii aferente contractelor de asigurare. De asemenea, ESMA recomandă emitenților să monitorizeze îndeaproape evoluțiile în ceea ce privește contabilizarea concesiunilor de leasing legate de COVID-19, pe

⁵ Declarație publică, Considerații privind recunoașterea activelor din impozitul amânat care decurg din reportarea pierderilor fiscale neutilizate, ESMA32-63-743, 15 iulie 2019, https://www.esma.europa.eu/sites/default/files/library/esma32_-63-743_public_statement_on_ias_12.pdf

baza amendamentelor prevăzute de IASB la IFRS 16 și a procesului de aprobare aferent la nivel european, în cazul în care acestea sunt semnificative pentru situația lor specifică.

Rapoarte intermediare de management

ESMA recomandă emitenților să furnizeze informații detaliate și specifice ale entității în rapoartele intermediare de gestionare cu privire la:

- a) impactul pe care pandemia de COVID-19 l-a avut asupra orientării strategice și a obiectivelor, operațiunilor, performanței financiare, poziției financiare și fluxurilor de numerar (în special, detalii despre poziția de lichiditate a emitentului și strategia sa de gestionare a riscului de lichiditate, scăderea veniturilor, întreruperi în lanțurile de furnizare și/sau producție);
- b) măsuri luate pentru abordarea și reducerea efectelor pandemiei de COVID-19 asupra operațiunilor și performanțelor lor și a progresului/stării de finalizare a acestora (inclusiv, dar fără a se limita la acestea, informații în cazul în care emitenții au solicitat sau au în vedere să solicite sprijin public; măsuri, detalii privind natura, sumele și condițiile unei astfel de asistențe, renegocierea planificată a contractelor majore); și
- c) acolo unde este disponibil, impactul viitor preconizat asupra performanțelor financiare ale emitenților, poziția financiară și fluxurile de numerar, riscurile aferente și măsurile de urgență planificate pentru a diminua impactul viitor preconizat, precum și riscurile și incertitudinile identificate.

Pentru a completa informațiile furnizate mai sus și pentru a facilita înțelegerea utilizatorilor, emitenții ar trebui să includă, de asemenea, informații narative cu privire la estimările și raționamentele abordate, precum și ipotezele utilizate pentru a determina impactul viitor al pandemiei de COVID-19 asupra activității emitentului și modul în care diferitele incertitudini cu care s-au confruntat au afectat estimările făcute și strategia întreprinsă de emitent pentru a aborda impactul pandemiei de COVID-19.

În cele din urmă, ESMA constată că a fost publicat un nou set Q&A privind orientările ESMA legate de Măsurile Alternativă de Performanță în contextul COVID-19 și subliniază că orice

noi subtotale legate de COVID-19 care se califică ca APM⁶ și sunt prezentate simultan în cadrul și în afara situațiilor financiare, sub rezerva principiilor și a cerințelor de publicare prevăzute în Orientările ESMA privind APMS și în continuare explicate în documentul Q& al ESMA.⁷

⁶ ESMA/2015/1415en - Orientările ESMA privind Măsurile Alternative de Performanță - 05/10/2015

⁷ ESMA32-51-370 - întrebări și răspunsuri - Orientările ESMA privind Măsurile Alternative de Performanță (APM) - 17 aprilie 2020